

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Z.**, so sídlom v H., zastúpenej Mgr. M., advokátom v B., proti žalovanej **PhDr. J.**, bývajúcej v H., **o neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 10 C 134/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 18. februára 2014 sp. zn. 26 Co 31, 32/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom (v poradí druhým) z 29. apríla 2013 č.k. 10 C 134/2008-324 I. určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanou podľa § 69 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce dňom 11. júla 2008 je neplatné, II. určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalobkyňou podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce dňom 7. októbra 2008 je neplatné, III. žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, IV. žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 26,26 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku Okresnému súdu Trnava, V. žalovanej uložiť povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 537,84 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku Okresnému súdu Trnava. Pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení § 68 ods. 1 písm. b/, § 68 ods. 2, § 69 ods. 1 písm. a/, § 69 ods. 3, § 70, § 74 a § 77 Zákonníka práce platného a účinného do 31. decembra 2008. V odôvodnení rozsudku uviedol, že predmetom konania bolo rozhodovanie o návrhu, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanou podľa § 69 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce dňom

11. júla 2008 je neplatné a rozhodovanie o vzájomnom návrhu, že okamžité skončenie pracovného pomeru žalobkyňou podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce dňom 7. októbra 2008 je neplatné. Súd prvého stupňa mal za preukázané, že žalovaná pracovala u žalobkyne v pracovnom zaradení ako učiteľka na základe pracovnej zmluvy z 30. júna 2004 a 25. júna 2008 žalovaná predložila žalobkyni lekársky nález, podľa ktorého zdravotný stav žalovanej jej neumožňoval vykonávať funkciu učiteľky a zároveň predložila i žiadosť o preradenie na inú kvalifikovanú prácu. Žalobkyňa listom z 30. júna 2008 oznámila žalovanej, že predložený lekársky nález nemožno považovať za lekársky posudok podľa § 155 ods. 6 písm. c/ Zákonníka práce. Žalobkyni bolo 11. júla 2008 doručené okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanou z 9. júla 2008 podľa § 69 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce, na ktoré žalobkyňa reagovala listom z 15. júla 2008 a oznámila žalovanej, že nesúhlasí s okamžitým skončením pracovného pomeru a vyzvala žalovanú, aby po skončení dovolenky riadne pokračovala vo výkone práce. Žalovaná po skončení dovolenky nenastúpila 21. augusta 2008 na pracovisko a absenciu na pracovisku neospravedlnila a z uvedeného dôvodu žalobkyňa listom z 2. októbra 2008 doručila žalovanej okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 68 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Na základe vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že u žalovanej sa nevyskytoval nepriaznivý zdravotný stav takej intenzity, že by ďalší výkon práce učiteľky vážnej ohrozil jej zdravie a teda nebol splnený predpoklad na okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalovanej podľa § 69 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce. Súd prvého stupňa bol názoru, že nebol splnený predpoklad zavineného porušenia pracovnej disciplíny zo strany žalovanej, nakoľko nebolo možné vyvodiť, že by žalovaná mohla vedieť o objektívnej nesprávnosti lekárskeho nálezu zo 17. júna 2008, nakoľko o nesprávnosti lekárskeho nálezu nadobudla vedomosť až v priebehu súdneho konania a žalovaná postupovala s primeranou starostlivosťou, ktorú bolo možné od nej v takejto situácii vyžadovať a teda absencia žalovanej v práci nebola zavinená. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. O náhrade trov konania štátu rozhodol podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcu (výroky II. – IV.) a žalovanej (výrok V.) rozsudkom z 18. februára 2014 sp. zn. 26 Co 31/2013 v spojení s opravným uznesením zo 17. júna 2014 sp. zn. 26 Co 31/2013, 26 Co 32/2013 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa v potrebnej miere zistil rozhodujúci skutkový stav, dospel k správnym a úplným skutkovým zisteniam a na ich základe vec správne právne posúdil.

Záver okresného súdu, že žalobkyňa dôvodne mohla považovať okamžité skončenie pracovného pomeru žalovanou za neplatné a predpokladať ďalšie trvanie pracovného pomeru za obvyklých okolností je plne akceptovateľný. Súhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že konanie žalovanej (jej absencia v práci) nebolo zavineným konaním a nebolo tak dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany žalobkyne. Žalobkyňa nebola úspešná v časti určenia neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany žalobkyne a preto jej bolo potrebné uložiť povinnosť znášať trovy konania štátu. Uzavrel, že žalovaná mala povinnosť predložiť lekársky posudok a pokiaľ tak neučinila a bolo potrebné ho vyhotoviť ustanovením súdneho znalca, bola jej správne uložená povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorá navrhla rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p., t. j. že jej bola odňatá možnosť pred súdom konať a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ a c/ O.s.p. Rozsudok odvolacieho súdu považovala za nepreskúmateľný, nakoľko odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s dôvodmi uvedenými v odvolaní a zároveň súdu prvého stupňa i odvolaciemu súdu vytýkala nesprávne právne posúdenie veci. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/, tohto ustanovenia. Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

S prihliadnutím na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu a vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zameril na otázku, či v dôsledku postupu odvolacieho súdu nebola žalobkyni odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom

zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Pokiaľ žalobkyňa vyvodzovala odňatie možnosti pred súdom konať zo záverov súdov, že neboli splnené podmienky pre okamžité skončenie pracovného pomeru ani zo strany žalobkyne a ani zo strany žalovanej, táto námietka svedčí o názore dovolateľky, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolací súd preto považuje za potrebné uviesť, že ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti pred súdom konať (ako už bolo vyššie uvedené) do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona, ani procesné práva účastníka.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhované dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Jedným z aspektov na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkové relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (IV. ÚS 115/03). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, I. ÚS 353/06, II. ÚS 220/08, III. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 219 ods. 2 O.s.p. dáva odvolaciemu súdu možnosť, v prípade, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení zákonných podmienok pre priznanie žalobkyňou uplatneného nároku dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil aj odvolací súd. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo nemohlo byť vyhovené žalobe. Okolnosť, že táto odpoveď neúspešnú žalobkyňu neuspokojuje, neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek žalobkyne.

Možno zhrnúť, že z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nevyplýva jednostrannosť ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Podľa dovolacieho súdu skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky; odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok požiadavky zákona na odôvodnenie rozsudku spĺňa.

Dovolateľkou namietané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom, samotné ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a dovolacím súdom neboli zistené ani vady konania v zmysle § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie ods. 2 tohto ustanovenia, keďže žalovanej v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2015

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová